

ABSTRAKT

Specifikem glaciálních potoků, jako toků napájených a ovlivňovaných ledovcem jsou velmi drsné podmínky, které v těchto horských habitatech panují po celý rok. Typické rysy glaciálního toku jsou chladné teploty, oligotrofie, rychlý průtok (s ním spojená dobrá saturace kyslíkem) a kolísání hladiny na škále jak celého roku, tak i v rámci několika hodin. Organismy osidlující takové habitaty musí být tedy na nehostinné prostředí dostatečně adaptováni, aby dokázali místní podmínky nejen přežít, ale hlavně využít pro úspěšné rozmnožování a osídlování omezeného prostoru. Tato práce je zaměřená na bentická společenstva těchto toků a shrnuje poznatky ze studií prováděných především v Italských, Rakouských a Švýcarských Alpách. Diskutovány jsou typy toků alpské zóny (prvotní rozdělení je na tři hlavní typy podle zdroje vody, dále v práci ještě rozdělení Alpských potoků dle podloží a dalších geografických specifik), sezónní vlivy ledovce a působení klimatických změn na křehká společenstva obývající glaciální potoky vyšších nadmořských výšek. Glaciální toky jsou v současnosti předmětem výzkumu v souvislosti se studiem klimatických změn a jejich vlivu na druhové složení potoků alpských areálů, díky jejich bezprostřednímu kontaktu s ledovcovou masou, na které jsou fenomény globální změny klimatu vidět rychleji než na nížinných tocích. Výběr periphytonu jako modelových organismů je odůvodněn jejich krátkou generační dobou, díky které lze rychle pozorovat environmentální změny v čase kdy probíhají, a ne čekat až na odpověď větších organismů (makroskopická flora i fauna), které mají generační dobu výrazně delší. Nemalou roli ve výhodě periphytonu jako souhrnného názvu modelových organismů této práce, hraje i fakt, že skupiny patřící mezi periphyton glaciálních potoků, jsou velmi dobrými bioindikátory mnoha environmentálních faktorů.

Klíčová slova: časová dynamika, klimatické změny, prostorová heterogenita